

Ekskursion til Silkeborg Statsskovdistrikt d. 9. september 2006

Kl. 10 stod 23 ekskursionsdeltagere klar på gårdspladsen uden for skovridergården i Silkeborg.

Formiddagen gik med fremvisning i det 12 ha store Vådbundsarboret ” Arboretum paludosum”, som blev påbegyndt etableret i 1991.

Vådbundsarboretet er bygget op efter en geografisk model, således at man ved indgangen i arboretets vestlige side begynder en vandring fra vest i Vestamerika mod øst gennem bl.a. Europa, Rusland, Sibirien, Kina, Japan og Korea.

Træerne i Vådbundsarboretet er endnu unge, og vækstvilkårene er barske, idet der kun er et begrænset rodrum for træerne, grundet høj grundvandsstand på de sønære arealer.

En del træer gror dog fint trods de svære vækstvilkår. Således er der flere eksemplarer af *Sequoiadendron giganteum* i fin vækst. Af andre arter kan nævnes *Abies amabilis*, *Tsuga canadensis*, *Tsuga mertensiana*, *Chamaecyparis nootkatensis*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Calocedrus decurrens*, *Larix laricina*, *Picea mariana*, *Betula occidentalis*, *Betula glandulosa*, *Prunus pensylvanicum*, *Taxodium distichum*, *Acer rubrum*, *Metasequoia glyptostroboides*, *Picea meyeri*, *Thuja koraiensis*, *Abies holophylla*, *Prunus maackii*, *Pinus armandii*, *Phellodendron chinensis*, *Aralia chinensis* etc.

Vådbundsarboretet bliver løbende udbygget i takt med, at skovdistriktet har ressourcer til at indtage nye arealer til kultivering med arter, som er frembragt af frø, man skaffer gennem arboretsamarbejdet Index Seminum. Vådbundsarboretet foretager frøindsamling til brug for udsendelse af frø til andre arboreter og modtager frøportioner fra andre arboreter.

I det omfang de bestående skovtræer i området kan indgå i arboretets oplevelsesmæssige rammer bevares disse af hensyn til de mange skovgæster, som uden særlig dendrologisk viden besøger arboretet alene som en del af en almindelig skovtur.

Frokosten blev indtaget i skovridergårdens have i strålende solskin. Herefter besigtigede vi træerne i haven, bl.a. store eksemplarer af *Hamamelis mollis*, *Cornus kousa*, *Abies koreana*, *Tsuga heterophylla*, *Cryptomeria japonica*, *Picea asperata*, *Pinus peuce*, *Juglans siiboldiana*, *Liriodendron tulipifera*, *Ailanthus altissima*, *Abies nobilis* og 30 m høje *Abies alba*.

Næste del af ekskursionen var henlagt til Silkeborg Vesterskov, hvor vi hørte om dyrkning af opstammet douglasgran i blanding med rødgran, hvilket giver fint knastfrit træ, som bl.a. anvendes til smukke plankegulve. Derefter gik turen til en blandingsbevoksning af bøg med indblanding af douglasgran, nobilis, rødgran, europæisk lærk og skovfyr nær Almind Sø. Vi nød udsigten fra Kroghs bæk over Almind Sø. Især nobilis har her opnået en ekstraordinær

god udvikling med træhøjder mellem 38 og 40 meter. Stammediametre på over 1 m forekommer. Træernes alder er ca. 115 år, men træerne er stadigvæk sunde, og der er fortsat en fin diametertilvækst.

Næste stop var en selvforryngelse under 125 år gamle douglasgraner, hvoraf en del er bevaret som overstandere ud over arealet, samt i en imponerende douglas allé langs begge sider af skovvejen. De gamle douglasgraner er op til 45 meter høje, og stadig livskraftige. Lidt syd for denne bevoksning så vi på resterne af en gammel sitkagranbevoksning på over 100 år, som inden bevoksningen blev ramt af en orkan i 1980-erne, havde opnået en vedmasse på næsten 1200 m³/ha, hvilket er på niveau med det højeste, der er målt af vedmasse/ha i Danmark.

Bevoksningen er nu ikke længere komplet, da stormene har slået huller i den, men der er stadig imponerende enkeltræer tilbage på godt 40 meters højde.

Eftermiddagskaffen blev indtaget i en ca. 250 år gammel bøgebevoksning, som er hensat i naturlig succession i "urørt tilstand". Forfaldet i bevoksningen er nu stærkt fremskredet, men desværre er den naturlige forryngelse meget sparsom, og bevoksningen på vej ind i en meget lysåben tilstand med masser af græs i bunden.

Herfra gik turen videre til Silkeborg Sønderskov, hvor vi så store skovfyr på omkring 35 meters højde, samt 140 år gamle sunde og livskraftige *Pinus strobus*, som normalt ikke bliver gamle i Danmark på grund af angreb af blærerust. Træerne fremtræder smukke og har opnået højder på omkring de 30 meter.

Den sidste del af ekskursionen gik forbi Ryttermosen med nogle store eksemplarer af ca. 150 år gamle Pommerske fyr, videre forbi Kongestolsudsigten og frem til bevoksningen, hvor Danmarks højeste træ står. Danmarks højeste træ er en douglasgran på knap 120 år. Træet står i en bevoksning med en gennemsnitshøjde på over 45 meter. Træet blev i 2002 målt til 50,60 meter med fin sundhed og gode topkud. I oktober 2006 blev træet genmålt, og træet har nu nået en højde på **51,60 meter**, hvilket betyder at træet har bibeholdt sin konstante højdevækst på 25 cm om året trods orkanagtige storme i perioden siden sidste måling. Imponerende når man betænker, at douglasgranerne rager 25 meter op over bevoksningens hovedtræart – bøgen.

Dagen sluttede med grillmad og rødvin i skovdistriktets nye store grillhytte i Hvinningdal skov, mens mørket sænkede sig over skoven og lysene blev tændt i Silkeborg by.

Niels Bundgaard